

سیستم‌های اطلاعاتی استراتژیک

مؤلفان:

دکتر سید احمد شیبیت احمدی

(عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه)

دکتر سعید روحانی

(عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه)

مرتضی غلام احمدی

(فوق لیسانس مدیریت صنعتی)

سرشناسه	: شیبت الحمدي، احمد، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: سیستم‌های اطلاعاتی استراتژیک / احمد شیبت‌الحمدي، سعيد روحاني، مرتضى غلام‌احمدي.
مشخصات نشر	: تهران: دستان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهري	: ۱۶۰ ص. مصور، جدول.
شابک	: 978-600-297-007-7
وضعيت فهرست‌نویسی	: فیفا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: نظام‌های اطلاعاتی مدیریت
موضوع	: تکنولوژی اطلاعات - مدیریت - برنامه‌ریزی
موضوع	: نامه‌ریزی استراتژیک
شناسه افزوده	: روحاني، سعيد، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	: غلام‌احمدي، مرتضى، ۱۳۶۳ -
رده‌بندی کنگره	: ۹۱۳۹۲ ق ۲۱۳/۳۰ HD
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۸/۲۰۱۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۸۱۹۶۲

انتشارات دستان

میدان انقلاب، خ اردیبهشت، خ وحید نظری، پلاک ۱۴۶. تلفن: ۶۶۹۵۸۰۰

نام کتاب: سیستم‌های اطلاعاتی استراتژیک

مؤلفان: احمد شیبت‌الحمدي، سعيد روحاني، مرتضى غلام‌احمدي

صفحه‌آرایی: معصومه نوروزی

چاپ اول: ۱۳۹۲ - شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه - چاپ: کاوا

ISBN: 978-600-297-007-7

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۹۷-۰۰۷-۷

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

تلفن پخش: ۶۶۶۶۱۰۲۱

فهرست

پیشگفتار.....	۷
---------------	---

فصل ۱: مفاهیم تاریخیچه و تحول سیستم‌های اطلاعاتی

مقدمه.....	۹
دیدگاه‌ها و مدل‌های اولیه IS/IT در سازمان‌ها.....	۱۱
ماهیت برنامه‌های کاربردی تا سال ۱۹۸۰.....	۱۷
مدل سه دوره‌ای سیستم‌های اطلاعاتی برنامه‌های کاربردی.....	۲۱
منابع.....	۲۴

فصل ۲: برنامه‌ریزی سیستم‌های اطلاعاتی استراتژیک

مقدمه.....	۲۵
مشکلات و موانع برنامه‌ریزی سیستم‌های اطلاعاتی.....	۲۶
چالش‌های امروزی برنامه‌ریزی.....	۲۹
فرآیند یادگیری.....	۳۲
جریان‌های اطلاعاتی و سازوکار کنترل.....	۳۶
محیط جاری، موضوعات و خطرات تأثیرگذار برنامه‌ریزی و برآیند آن.....	۳۷
محدوده انتظارات و اهداف.....	۳۹
استراتژی IS برای SUB.....	۴۳
انتخاب یک نقطه شروع.....	۴۵
درک موقعیت جاری و نیازهای کسب‌وکار.....	۵۲
ساختار موارد قابل تحویل.....	۵۵
استراتژی IT، مدیریت عرضه.....	۵۶
مخاطب استراتژی.....	۶۰
خلاصه.....	۶۱
منابع.....	۶۴

فصل ۳: معماری سیستم‌های اطلاعاتی

مقدمه.....	۶۵
------------	----

معماری کسب‌وکار.....	۶۵
تاریخچه معماری سیستم‌های اطلاعاتی.....	۶۷
چارچوب معماری سیستم‌های اطلاعاتی زکمن.....	۷۰
مفهوم ستون‌های زکمن.....	۷۱
خلاصه.....	۷۹
منابع.....	۷۹

فصل ۴: مدیریت راهبردی سیستم‌های اطلاعاتی

مقدمه.....	۸۱
استراتژی‌های سازمان.....	۸۶
سازمان منابع IS.....	۹۰
استقرار منابع IS/IT در سازمان.....	۹۶
هدایت سازمان‌ها برای مدیریت استراتژیک IT/IS.....	۱۰۳
گروه برنامه‌ریزی IT.....	۱۱۲
مدیریت فرهنگ.....	۱۱۳
رقابت IT/IS اهمیت منابع انسانی.....	۱۱۶
خلاصه.....	۱۱۹
منابع.....	۱۲۱

فصل ۵: کسب‌وکار، مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی، فناوری و سرمایه‌گذاری

مقدمه.....	۱۲۳
فضای کسب‌وکار و شاخص‌های ارزیابی آن.....	۱۲۴
تعاریف فضای کسب‌وکار.....	۱۲۵
فاکتور تأثیرگذار بر فضای کسب‌وکار.....	۱۳۱
روش‌های سنجش محیط کسب‌وکار.....	۱۳۲
شاخص‌های جهانی فضای کسب‌وکار.....	۱۳۳
شاخص ریسک فضای کسب‌وکار اکونومیست.....	۱۳۴
شاخص فریزر (آزادی اقتصادی در جهان).....	۱۳۵
شاخص هریتیج (آزادی اقتصادی).....	۱۳۷
شاخص بانک جهانی، سهولت کسب‌وکار (EDB).....	۱۳۸
سیاست‌های اولویت‌بندی سرمایه‌گذاری.....	۱۴۲
نمونه‌هایی از عدم موفقیت سیستم‌های اطلاعاتی.....	۱۴۴
سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در فناوری اطلاعات و ارتباطات.....	۱۴۷
عوامل اقتصادی تأثیرگذار بر جذب IT و کاهش شکاف دیجیتالی.....	۱۵۶
منابع.....	۱۵۸

پیشگفتار

سیستم‌های اطلاعاتی به عنوان مفهوم منطقی و نرم توسعه فناوری اطلاعات به خصوص نرم‌افزارهای سازمانی اهمیت ویژه‌ای داشته و نگاه راهبردی به این مقوله می‌تواند متضمن موفقیت کسب‌وکارهای هزاره سوم باشد.

پیچیدگی، تنوع کاربرد، سطح‌های کاربری متفاوت، جنس متفاوت این سیستم‌ها و بسیاری از موارد دیگر نه تنها ضرورت مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی را نشان می‌دهد بلکه جایگاه ویژه‌ای برای این حوزه مدیریتی راهبردی این سیستم‌ها در تمامی سازمان‌های دنیا اعم از دولتی و خصوصی، صنعتی و غیرصنعتی و انتفاعی و غیرانتفاعی ایجاد نموده است. لیکن متأسفانه حتی در کشورهای توسعه یافته هنوز قالب کاملاً مشخصی برای مفاهیم، متدولوژی و اصول راهنمای سیستم‌های اطلاعاتی راهبردی وجود ندارد. در کشور ما ایران نیز با وجود اینکه رشته‌های دانشگاهی تحت عناوین مدیریت فناوری اطلاعات ایجاد گردیده، هنوز شناخت دقیقی از این سیستم‌ها و همچنین تئوری‌ها و راهنماهای اجرایی آن وجود نداشته و این در حالی است که مدیریت فناوری اطلاعات یکی از نیازهای اساسی سازمان‌های امروزی و بازار کار می‌باشد.

موارد فوق ما را بر آن داشت که با استفاده از تجارب چند ساله و منابع و مراجع موجود، یک کتاب دانشی برای دانشجویان و مدیران کشور که در حال تصدی واحدها

و بخش‌های مرتبط با فناوری اطلاعات می‌باشند، تألیف نماییم. همچنین این کتاب می‌تواند مرجع خوبی برای دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت، فناوری اطلاعات، سیستم و مهندسی صنایع باشد. این کتاب در قالب ۵ فصل، ۵ موضوع مهم و اساسی سیستم‌های اطلاعات راهبردی، را به صورت کاملاً علمی و با استفاده از مراجع روز دنیا، تشریح نموده است.

گستره علم، حوزه‌ای متغیر و پر جنب و جوش است و در این حوزه، دانش منابع علمی به سرعت در حال تغییر و دگرگونی می‌باشد. از تمامی صاحب‌نظران و محققان در این حوزه دعوت می‌نمایم که با پیشنهادها و توصیه‌های ارزنده خود ما را در ارائه آثار بعدی در این گستره یاری نمایند.

به امید ایرانی آگاه و آباد

دکتر سید احمد شیت احمدی، دکتر سعید روحانی^۱، مرتضی غلام احمدی

زمستان ۱۳۹۱